

Seminář 1: Úvod do iOS vývoje

Tvorba mobilních aplikací

Roman Vyjídaček

Kdo jsem

- Software engineer ve společnosti Enverus
- Absolvent doktorského studia informatiky na UP
- Mám cca 8 let zkušenosti s vývojem pro iOS
- Předchozí projekty:
 - UPlikace
 - Noc vědců

Organizační informace

- Úkoly budu kontrolovat pouze na semináři
- Na vypracování máte čas do následujícího semináře
- Konzultace po domluvě a ideálně online přes MS Teams
- Použití AI vám nezakazuju, ale pokud mi nedokážete vysvětlit řešení, je to automaticky nevypracovaný úkol
- Plagiátorství: V případě shodných řešení bude studentům odebrána možnost získat zápočet

Obsah semináře

- Vývojové prostředí
- Základy jazyka Swift

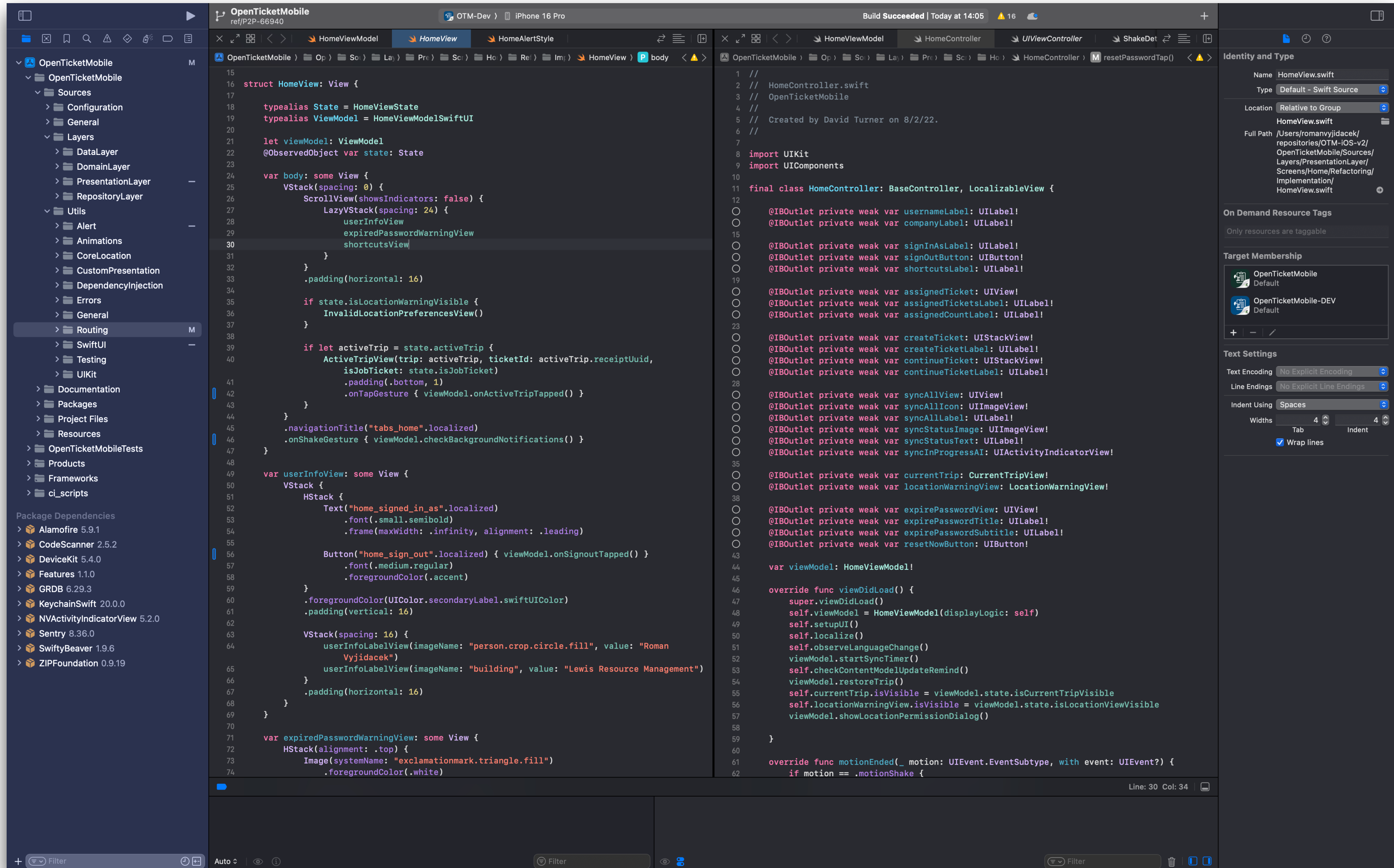
Vývojové prostředí

Xcode

- Vývojové prostředí (IDE) pro vývoj aplikací na platformách firmy Apple
- Hlavní funkce zahrnují:
 - Návrh uživatelského rozhraní (UI)
 - Psaní kódu v jazyce Swift nebo Objective-C
 - Ladění aplikací
 - Testování na simulátorech nebo fyzických zařízeních

Xcode

Vytvoření projektu

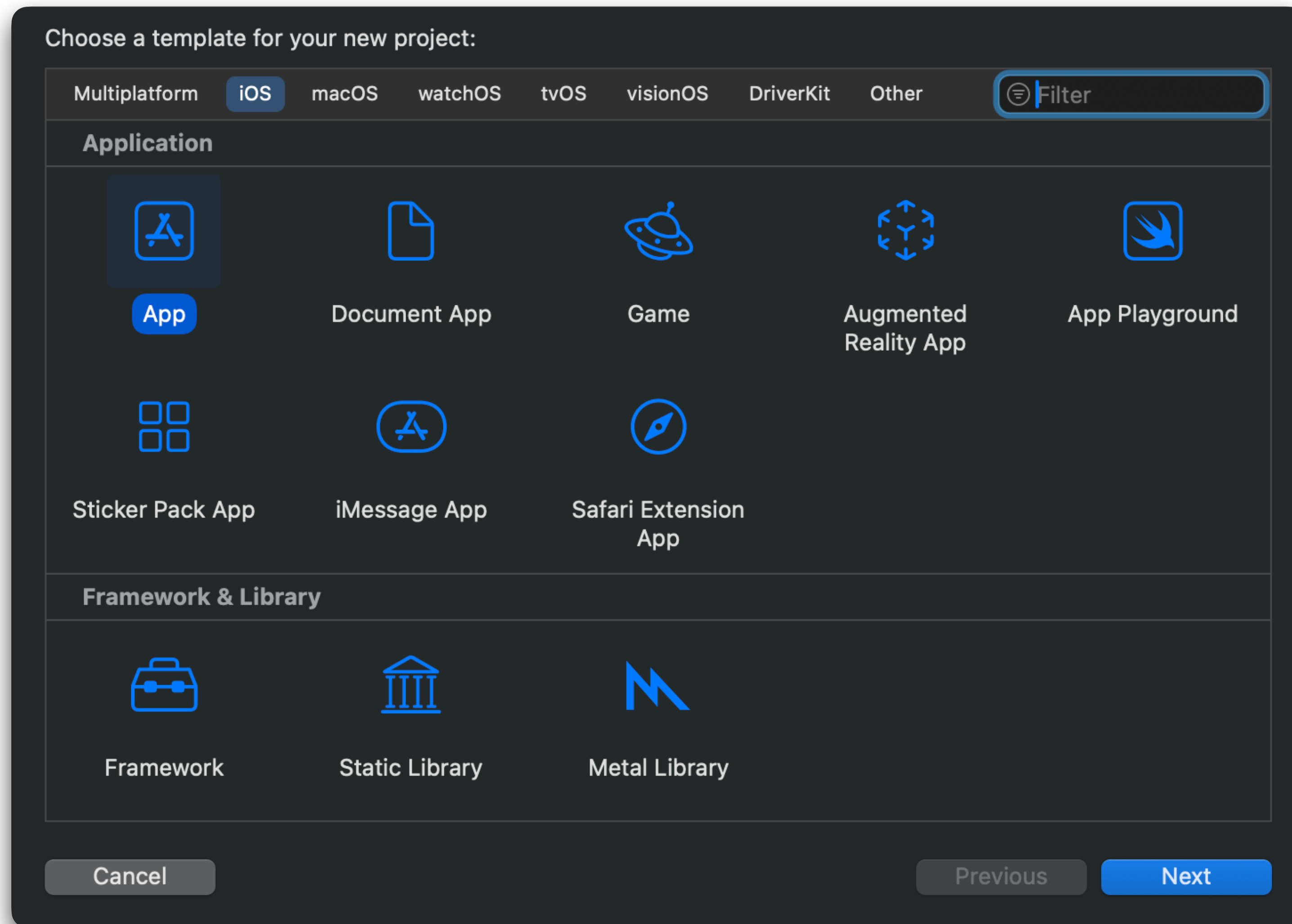
Vytvořit nový projekt

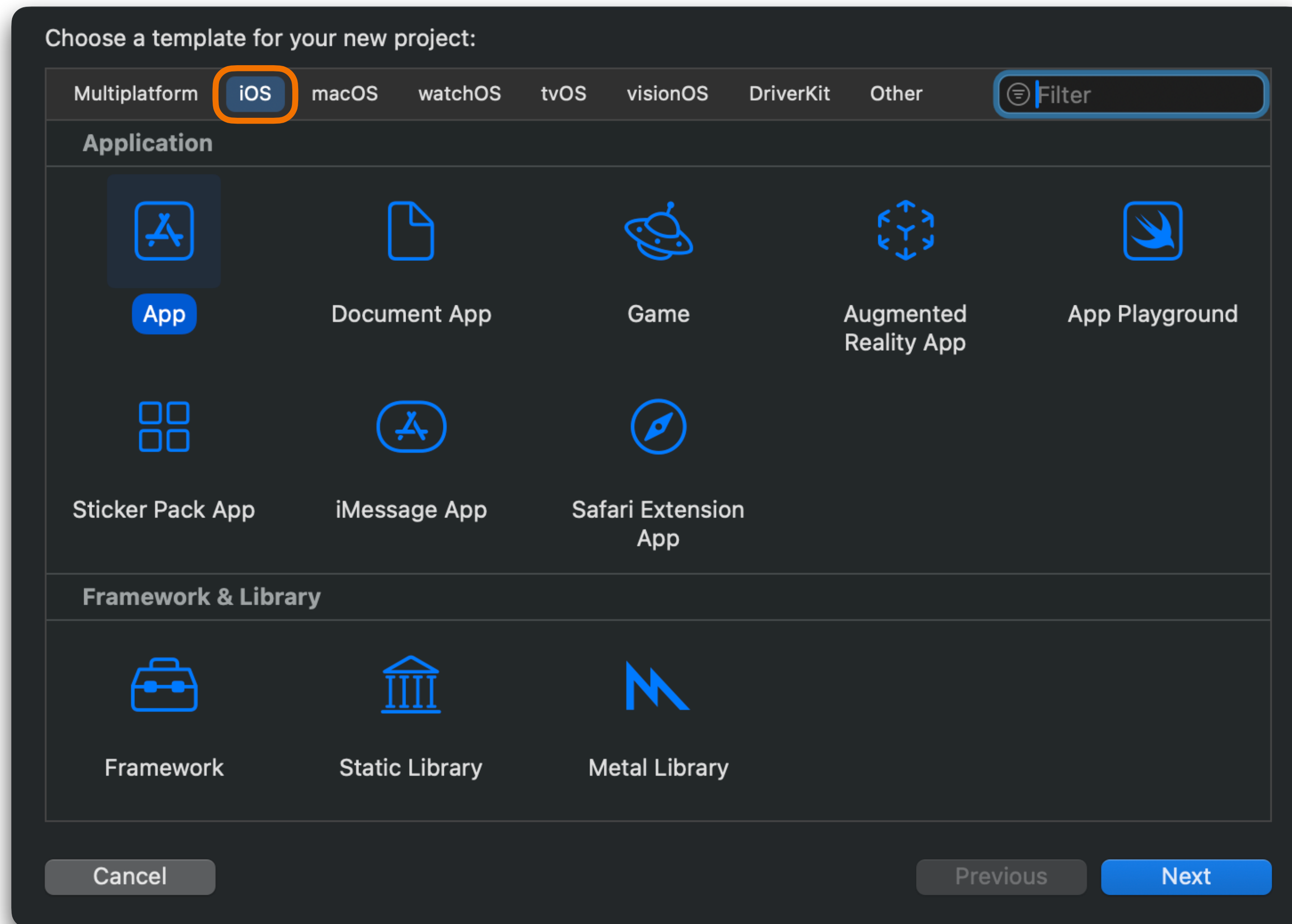
Vytvořit nový projekt

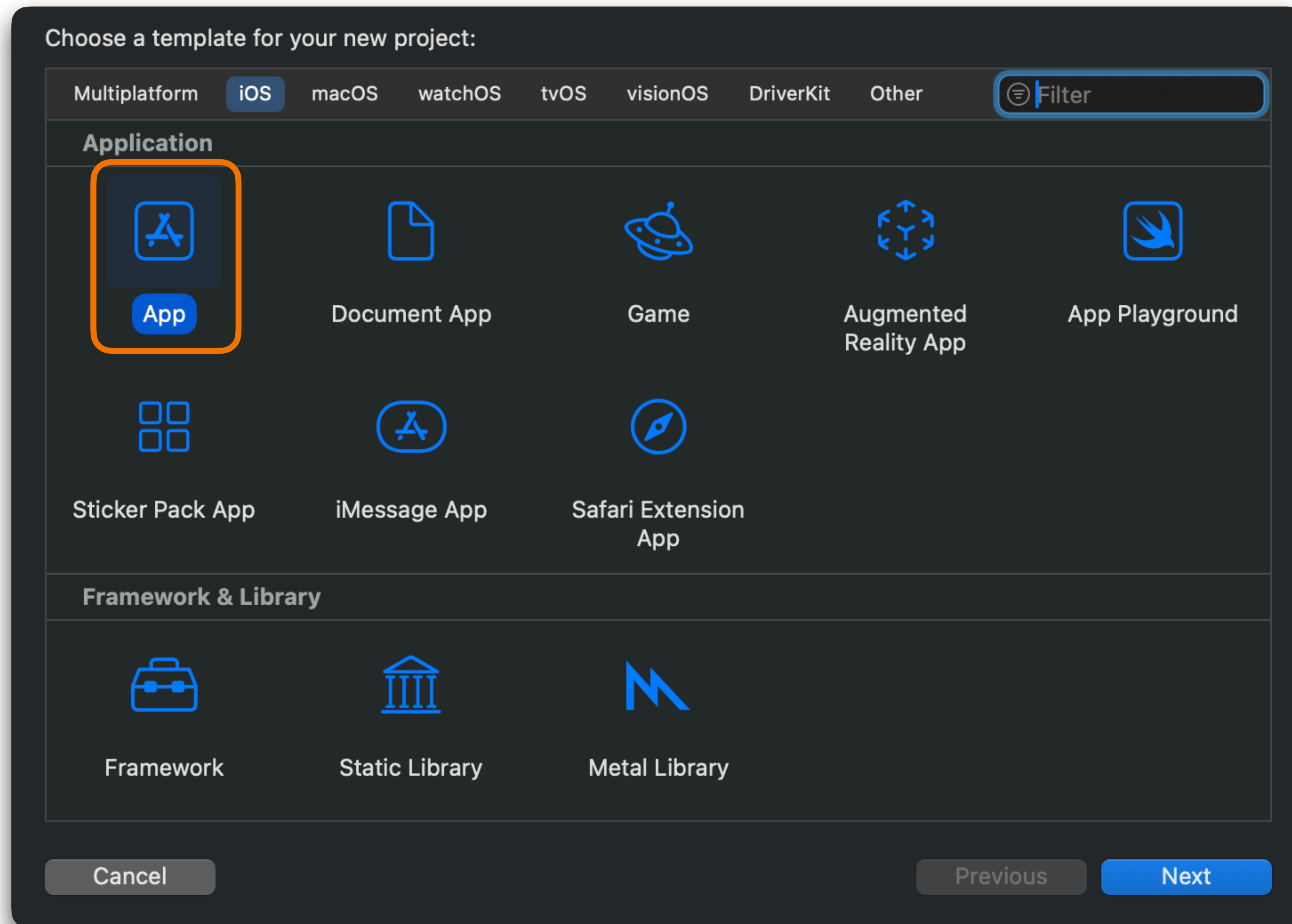
Vybereme typ aplikace

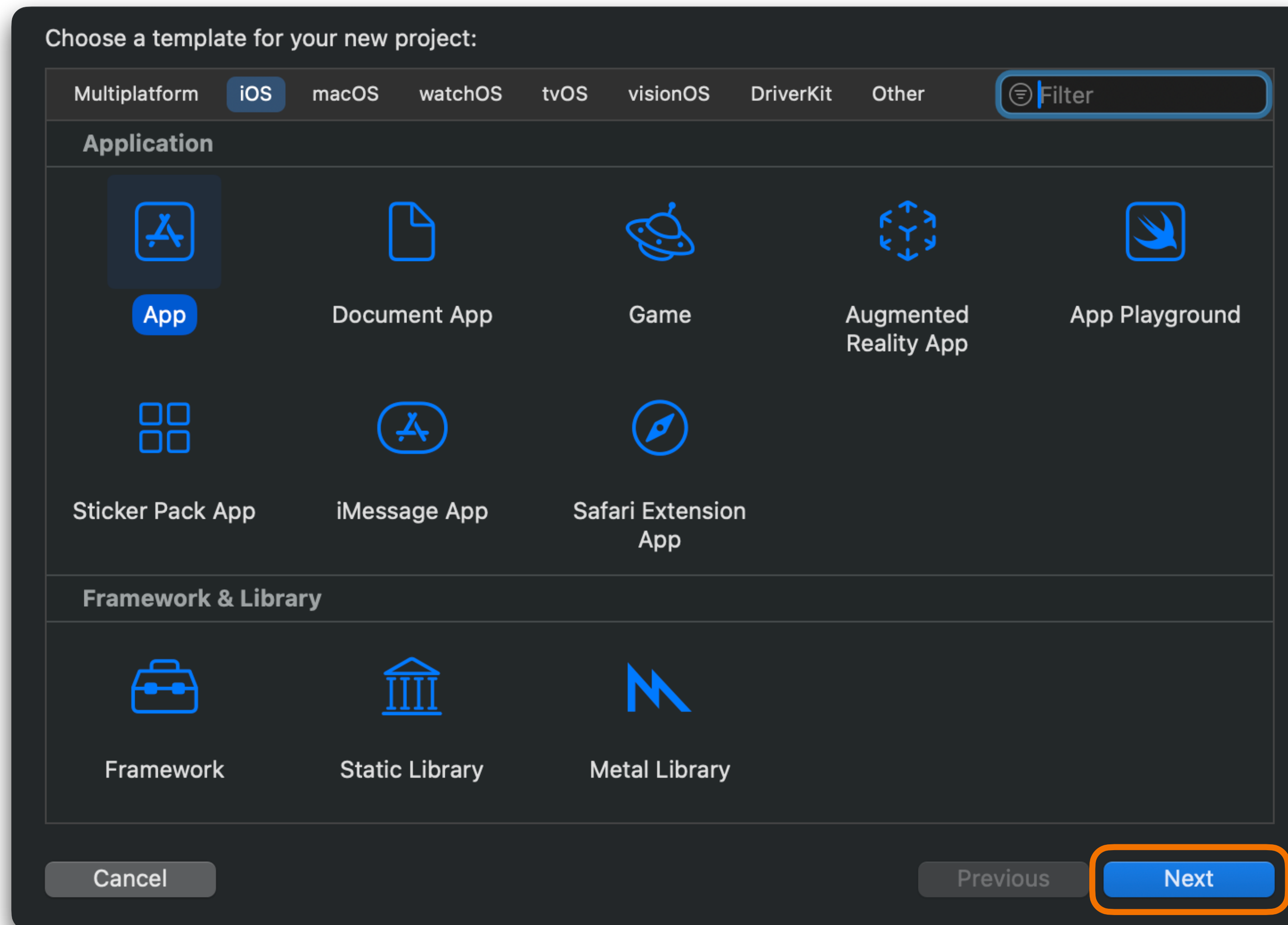
Vybereme typ aplikace

Vybereme typ aplikace

Vybereme typ aplikace

Nastavení projektu

Choose options for your new project:

Product Name:

Team: Roman Vyjidacek (Personal Team)

Organization Identifier:

Bundle Identifier:

Interface: SwiftUI

Language: Swift

Testing System: Swift Testing with XCTest UI Tests

Storage: None

☐ Host in CloudKit

Nastavení projektu

Choose options for your new project:

Product Name:

Team:

Organization Identifier:

Bundle Identifier:

Interface:

Language:

Testing System:

Storage:

☐ Host in CloudKit

Product Name v Xcode by měl být jedinečný, krátký, bez mezer a speciálních znaků, a začínat velkým písmenem.

Příklad správných názvů:

✓ WeatherTracker | ✓ ToDoApp

Příklad špatných názvů:

✗ 123MyApp | ✗ My App

Nastavení projektu

Choose options for your new project:

Product Name:	FirstProject
Team:	Roman Vyjidacek (Personal Team)
Organization Identifier:	cz.upol
Bundle Identifier:	cz.upol.FirstProject
Interface:	SwiftUI
Language:	Swift
Testing System:	Swift Testing with XCTest UI Tests
Storage:	None
	☐ Host in CloudKit

Cancel Previous Next

Product Name v Xcode by měl být jedinečný, krátký, bez mezer a speciálních znaků, a začínat velkým písmenem.

Příklad správných názvů:

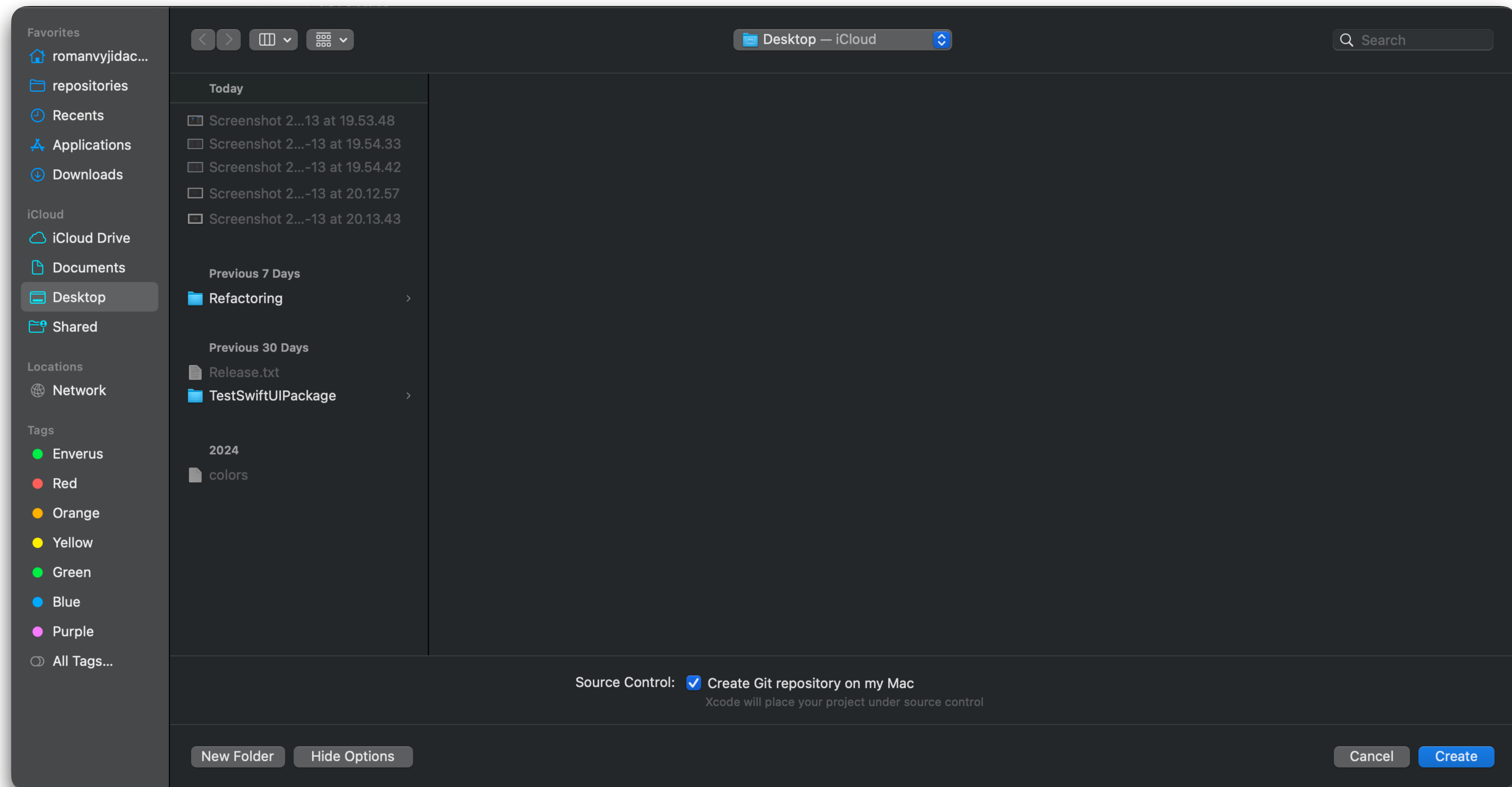
✓ WeatherTracker | ✓ ToDoApp

Příklad špatných názvů:

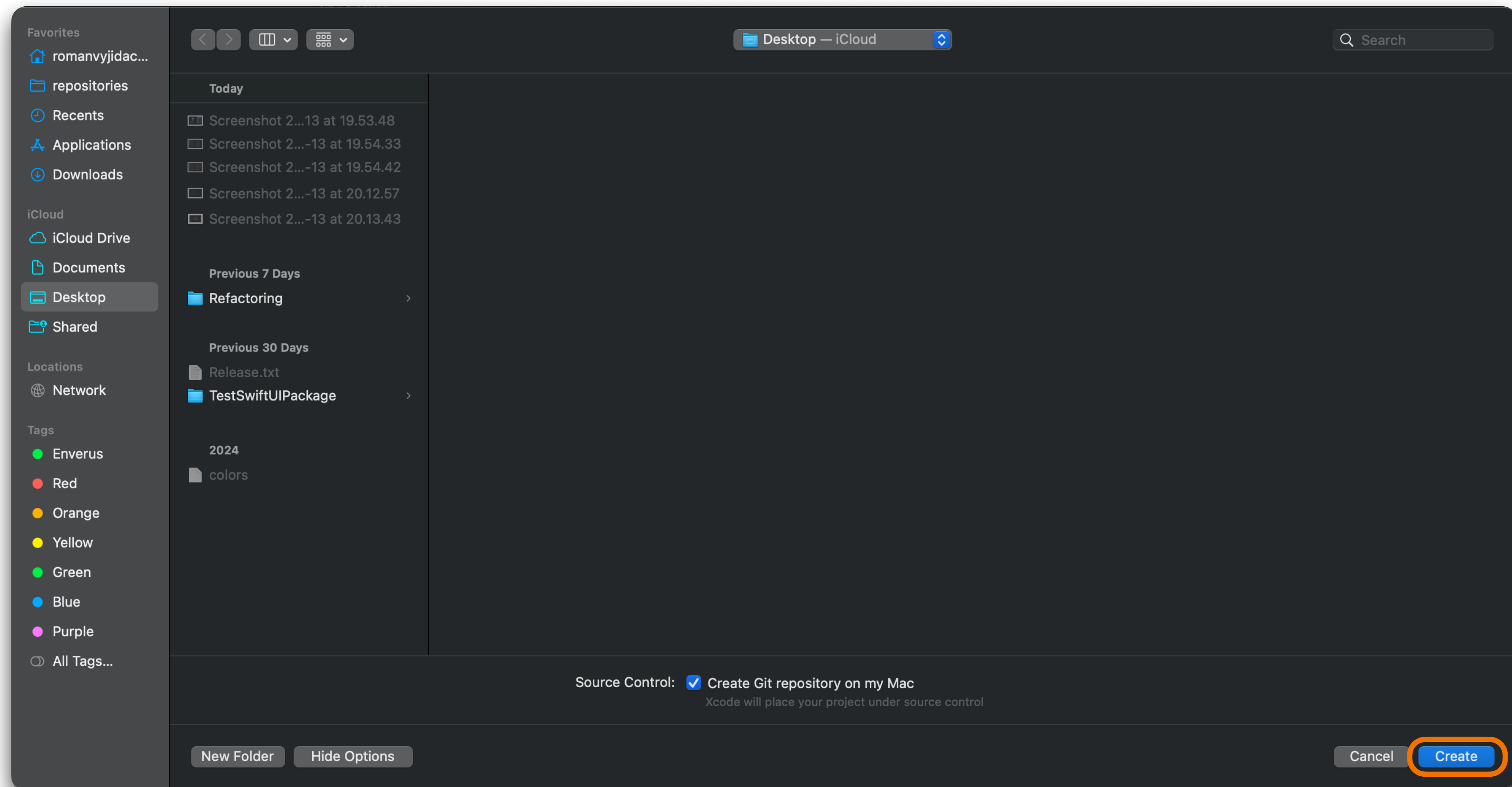
✗ 123MyApp | ✗ My App

Organization Identifier je součástí Bundle Identifier, který jednoznačně identifikuje aplikaci v App Store a na zařízeních. Používá se v reverse domain notation.

Vybereme adresář

Vybereme adresář

Základy jazyka Swift

Swift

- Kompletně nový jazyk
- Uveden 6/2014, vývoj od 2010
- Každý rok nová major verze
- Zpočátku radikální vývoj rozbíjel kompatibilitu od verze 2 open source pod Apache licencí
- Kompletní dokumentace: <https://docs.swift.org/swift-book/documentation/the-swift-programming-language/>

Balíčkovací systémy

- Swift Package Manager
 - Nativní řešení, získává na oblibě, decentralizovaný
 - Správa přes UI
- Cocoapods
 - Nejrozšířenější správce závislostí
 - Centralizované úložiště, používá **Podfile** (soubor s deklarací závislostí)
- Carthage
 - Lehká a flexibilní alternativa
 - Decentralizovaný přístup, generuje frameworky namísto integrace kódu.

Hello World!

- Začneme klasicky s programem “Hello World!”
- Spuštění programu:
 - Terminál: `swift main.swift`
 - Swift Playground: <https://developer.apple.com/swift-playground/>
 - Online: <https://www.programiz.com/swift/online-compiler/>

```
// Vytiskne řetězec + \n  
print("Hello, World!")
```

```
// Vytiskne pouze řetězec  
print("Hello World!",  
      terminator: "")
```

Proměnné a konstanty

- `var` definuje proměnnou, jejíž hodnota se může změnit
- `let` definuje konstantu, která se nemůže změnit
- Pro názvy používáme camelCase
- Není nutné používat ;
- Swift používá typovou inferenci
- Swift vyžaduje inicializaci proměnné před prvním použitím

```
var name = "Alice"
```

```
let age = 25
```

Datové typy

- Swift má silnou typovou kontrolu.
- Nemůžeme tedy například provádět aritmetické operace mezi `Int` a `Double`
- Hlavní typy: `Int`, `Double`, `Bool`, `String`
- Při definici proměnné můžeme (a je to běžné) i datový typ

```
var number: Int = 10
```

```
var price: Double = 99.99
```

```
var isSwiftFun: Bool = true
```

```
var message: String = "Hi"
```

Podmínky

- Podmínky používají relační operátory: ==, !=, <, >, <=, >=
- Nejsou potřeba závorky (...) kolem podmínky
- Složitější podmínky je možné vytvářet pomocí logických operátorů && (AND) a || (OR)

```
let age = 18
let isCarAvaliable = false

if age >= 18 {
    print("Můžeš řídit.")
} else {
    print("Nemůžeš řídit.")
}

// Složitější podmínka
if age >= 18 && isCarAvaliable {
    print("Můžeš řídit.")
} else {
    print("Nemůžeš řídit.")
}
```

Switch

- Místo zanořených `if–else` bloků, kde pouze vybíráme jednu hodnotu je lepší využít konstrukce `switch`
- Je možné “přepínat” všechny základní datové typy + výčtové datové typy
- `Switch` musí pokrýt všechny možné případy nebo mít default větev
- Zde je prezentován pouze základní výraz → více v dokumentaci

```
let grade = "B"

switch grade {
case "A":
    print("Výborně!")
case "B":
    print("Dobrá práce!")
default:
    print("Zkus to lépe.")
}
```

Cykly (for, while)

- For–in iteruje přes sekvence (Array, Range)
- While se opakuje, dokud platí podmínka
- Repeat–while nejprve provede blok kódu, poté kontroluje podmínku
- Použijeme for–in, pokud víš, kolikrát se má smyčka opakovat. Použijeme while, pokud to nevíme předem.

```
// Čísla 1,2,3,4,5
for number in 1...5 {
    print("Číslo: \(number)")
}

// Čísla 1,2,3,4
for number in 1..<5 {
    print("Číslo: \(number)")
}

var count = 3

while count > 0 {
    print(count)
    count -= 1
}
```

Funkce

- func definuje funkci
- Pro názvy používáme camelCase
- Parametry mají pevně daný typ
- Funkce mohou mít výchozí hodnoty parametrů
- Pokud chceme předat hodnotový typ odkazem je nutné definovat parametr jako inout

```
func greet(name: String) -> String {  
    return "Ahoj, \ \(name)!"  
}  
  
greet(name: "Petr")  
  
func sayHello(name: String = "světe") {  
    print("Ahoj, \ \(name)!")  
}  
  
sayHello()  
sayHello(name: "Jana")  
  
func changeValue(number: inout Int) {  
    number = Int.random(in: 0...100)  
}  
  
var number = 2  
changeValue(number: &number)
```

Kolekce

- Pole je datový typ předávaný hodnotou
- Ve skutečnosti však Swift předává kolekce odkazem a při zápisu vytvoří kopii
- Přes kolekce lze snadno iterovat pomocí `for-in` cyklu
- Slovník ukládá data ve formátu klíč-hodnota

```
var fruits = ["Jablko", "Banán",  
             "Hruška"]  
  
// Přístup k prvnímu prvku  
fruits[0]  
// Přidání prvku  
fruits.append("Broskev")  
// Odstranění druhého prvku  
fruits.remove(at: 1)  
// Počet prvků  
fruits.count  
  
var person = ["Sheldon": "Dr.",  
              "Wolowitz": "Mr."]  
  
// Získáme hodnotu  
person["Sheldon"]  
// Odstraníme hodnotu  
person["Sheldon"] = nil
```

Struktury

- Struct je hodnotový typ – při přiřazení nebo předání funkci se kopíruje
- Používá se pro jednoduchá data, jako jsou modely, souřadnice, nastavení atd
- Mutating umožňuje měnit vlastnosti struktury uvnitř metody.
- Neumožňuje dědičnost – každý struct je samostatný
- Struktury jsou thread-safe

```
struct Point {  
    var x: Int  
    var y: Int  
  
    mutating func moveBy(x: Int, y: Int) {  
        self.x += x  
        self.y += y  
    }  
}  
  
var p = Point(x: 3, y: 4)  
p.moveBy(x: 2, y: -1)  
print(p) // Point(x: 5, y: 3)
```

Třídy

- Class je referenční typ – při přiřazení se nepřekopíruje, ale předává se reference.
- Umožňuje dědičnost (inheritance) – může mít nadřazenou třídu.
- Změny v objektu se projeví všude, kde je reference na instanci.

```
class Animal {  
    var name: String  
  
    init(name: String) {  
        self.name = name  
    }  
  
    func makeSound() {  
        print("Nějaký zvuk")  
    }  
}  
  
class Dog: Animal {  
    override func makeSound() {  
        print("Haf haf!")  
    }  
}  
  
let dog = Dog(name: "Rex")  
dog.makeSound() // Haf haf!
```

Shrnutí struct vs. class

Vlastnost	struct (Struktura)	class (Třída)
Typ	Hodnotový (Value Type)	Referenční (Reference Type)
Kopírování	Vytvoří novou kopii	Předává referenci
Dědičnost	✗ Nepodporuje	✓ Podporuje
Změna vlastností	Je potřeba mutating	Není potřeba mutating
Thread-safe	Ano – každá instance je unikátní	Možné problémy – reference mohou být sdílené

Computed properties

- Používáme pro hodnoty, které můžeme vypočítat z ostatních vlastností
- `var area` není ukládána do paměti, ale vypočítává se při každém přístupu
- Může mít také `set` blok pro aktualizaci hodnoty
- Computed properties používáme místo funkcí, pokud se hodnota logicky vztahuje k objektu.

```
class Rectangle {  
    var width: Double  
    var height: Double  
  
    var area: Double {  
        return width * height  
    }  
  
    var perimeter: Double {  
        get { return 2 * (width + height) }  
        set { width = newValue / 4  
              height = newValue / 4 }  
    }  
  
    init(width: Double, height: Double) {  
        self.width = width  
        self.height = height  
    }  
}  
  
let rect = Rectangle(width: 5, height: 10)  
print(rect.area) // 50.0
```

Optionals

- Umožňují proměnným nemít žádnou hodnotu (`nil`)
- Swift neumožňuje `nil` v běžných proměnných – musí být `Optional`
- Pokud chceme hodnotu “rozbalit” tak použijeme `!`
- Nikdy nepoužívejte `!` bez kontroly, zda hodnota existuje!
- Pomocí operátoru `??` Můžeme definovat výchozí hodnotu pokud je hodnota `nil`

```
var name: String? = nil
name = "Alice"
print(name) // Optional("Alice")

// Alice (ale může způsobit
// crash, pokud je nil!)
print(name!)

var username: String? = nil
let user = username ?? "Vader"
print(user) // "Vader"
```

Bezpečné rozbalení Optional

- If let bezpečně rozbalí Optional a použije jeho hodnotu
- Pokud je hodnota nil, provede se else (je-li přítomna) blok
- Guard let Slouží ke kontrole podmínek na začátku funkce
- Pokud podmínka není splněna, kód okamžitě opustí funkci (return)

```
var name: String? = "Alice"

if let unwrappedName = name {
    print("Ahoj, \(unwrappedName)")
} else {
    print("Žádné jméno")
}

func greet(name: String?) {
    guard let unwrappedName = name else {
        print("Jméno chybí!")
        return
    }
    print("Ahoj, \(unwrappedName)")
}
```

Výčtové typy

- Výčtový typ (enum) umožňuje definovat sadu souvisejících hodnot
- Každá hodnota (case) je unikátní a typově bezpečná
- Enum může obsahovat asociované hodnoty a výchozí hodnoty (raw values)
- V enum je možné definovat metody
- Samostudium: rawValues, switch pro výčtové typy

```
enum Direction {  
    case north  
    case south  
    case east  
    case west  
}  
  
let move = Direction.north  
var current: Direction = .east  
  
enum Barcode {  
    case upc(Int, Int, Int, Int)  
    case qrCode(String)  
}  
  
let upc = Barcode.upc(8, 85909, 51226, 3)  
let qr = Barcode.qrCode("ABC123XYZ")
```

Úkoly

[https://vyjidacek.cz/tmai/
seminar1.php](https://vyjidacek.cz/tmai/seminar1.php)

